

מחוז לפרוטוקול

(המשך מעמוד 29)

השתמשי בהודמנות הראשונה, במישר גרת דיון על תקציב משרד החינוך, למחרת היום, כדי להגיב על כך מעל דוכן הכנסת:

אורי אבנרי: אדוני היושב ראש: הבחנתי על החינוך לאמת והחינוך לדמוקרטיה.

אתמול עמדתי על דוכן זה ואמרתי שהשר תמיד הגיש תביעה פוליטית נגד שבועון העולם הזה ועורכיו...

היום מתהלך לו השר בבית הזה ואומר: לא היו דברים מעולם, זוהי המצאה של חבר הכנסת אורי אבנרי.

לכן אני מבקש שירדש בפרוטוקול שתביעה זו הוגשה בתוך בית המישפט בתל אביב מספר 3311/79. תחום עליה העותר הראשי לפרקליט מהוז תל אביב, מר א. לנדשטיין. תאריך השמיעה: 20 בספטמבר 1979.

זוהי דוגמה לשקרנות גסה של שר בישיב ראש. אם אין זה פרלמנטרי לומר על שר שהוא משקר שקר גם, אומר שהשר אומר אי אמת גסה לכנסת ישראל.

באותו יום היה הבית מוכן לשמוע כהנה וכהנה על מעלליו של שמואל תמיר. כי שעה קלה לפני כן עשה מעשה שהרתח את הח"כים.

זה היה במסיגרת הדיון הסופי על תקציב ציבורי המדינה. כאשר הגיע תורו של תקציב משרד המישפט, נשא ח"כ משה עמאר מהמערך נאום חוצבי להבות נגד תמיר.

הפעם נכח תמיר באולם, ופניו התמייצו. כעבור כמה דקות הגיעה העת להצביע על תקציב משרד המישפט. תמיר הסיר תוכב ונזכה לתדהמתו לדעת כי ספסלי הליכוד ריקים. רוב חברי הליכוד המשיכו לאכול ולרכל במיזנון, תחת לחוש לעזרתו. היו"ר פינחס שינמן מן המפד"ל העיר מיד את התקציב להצבעה. ואף מינה שני ח"כים כ"מנונים" כדי למנות את הקולות בעד ונגד. אז ניפנף תמיר בידו ותבע את זכות ההדיבור.

לפי סעיף 49 של התקנון, חבר הממשלה, המדבר בשמה, רשאי לבקש את רשות ההדיבור בכל שלבי הדיון. אך חוקי ברזל הוא בכנסת שאסור לדבר כאשר התיחלה הצבעה. למרות זאת העניק שינמן לתמיר את זכות ההדיבור. הלה עלה על הדוכן ובייברר ככל העולה על דעתו, וביינתיים אספו מצלפי הליכוד את אנשיהם. נתי אנושי האופוזיציה זעמו, ולפי הצעתו של משה שחל, קמו כולם ונטשו את האולם באופן הפגנתי.

קשה לומר כי התרגיל הזה העלה את יוקרתו של תמיר. במיזנון התבטאו עליו לאחר מכן גם אנשי הליכוד בשפה בוטה.

דתיזציה

דוויכוח על התקציב היה כולו סוריאליסטי. במשך קרוב ל-12 שעות עלו עשרות חברי הכנסת על הדוכן כדי לנאום עליו, וכולם ידעו כי זהו תרגיל ריק מתוכן.

מצאתי לנכון לחשוף זאת בראשית דברי בנכחות השר שימחה ארליך: **אורי אבנרי:** בעלות על הדוכן בוויכוח הזה, יש לי ההרגשה שאני משתתף בתיאטרון בובות.

אנחנו דנים שעות על גבי שעות בתקציב, וכולנו יודעים שאיננו קיים, שאיננו רציני. האם מישהו מהמשתתפים כאן בדיון מעלה בכלל על דעתו שהתקציב הזה יחזיק מעמד עד ה'31 במרץ 1980? האם שר האוצר מתיימר אפילו לסעון שזהו הימצב?

שושנה ארביני-אלמונינו: מכינים תקציב חדש, לא שמעת?

אורי אבנרי: אולי כדאי להתייחס אל התקציב הזה כאל תקציב ביניים, ואולי כדאי להתייחס אל הממשלה כולה כאל ממשלת ביניים. שהרי לפי סקרי דעת הקהל, הממשלה הזאת מייצגת כיום מיעוט בעם. לא זה בלבד ששותף בכיר בממשלה הזאת, שיש לו שלושה שרים, מייצג עכ"ש לפי הסקרים 0.6% של ציבור הבוחרים. אלא שהממשלה כולה, על כל חלקיה, מייצגת כיום משהו בסביבות שליש של הציבור הישראלי.

כמו שנראית הממשלה, כך נראה גם התקציב שלה.

בהמשך הדיון הבעתי את דעתי על ה"דתיזציה" של החינוך בישראל (ראה הנודון), ואז אירעו כמה חילופי דברים מעששים:

משה קצב: אתה יודע יפה מה קורה בחיפה. זה אך ורק משום שלא קיב"ל די חינוך מסורתי דתי!

מאיר פעיר: שטויות, שטויות טובות!

משה קצב: אני מציע לך לא לזלזל בחינוך הדתי.

מאיר פעיר: יש פחות פשע בקיבוץ הארצי, פחות פשע בשומר הצעיר. על ידם הקיבוץ המאוחד ועל ידם האיחוד. אל תזלזל בחינוך שלהם. אל תמכור פה לוקשים! **משה קצב:** לא שמעת מה שאמרתי. תקשיב לחברי הכנסת אורי אבנרי, בוודאי תתנגד לו.

מאיר פעיר: אני חושב שאתה לא שומעת מה שאנחנו אומרת.

אורי אבנרי: אם מותר לי להוסיף לקריאת הביניים של עמיתי: אם פעם ייעשה סקר של אוכלוסיית הפשיעה בידינת ישראל, תגלו שלאחוז גדול של ציבור העבריינים בישראל יש דווקא רקע של חינוך דתי. אמרתי זאת פעם לשר בורג, הוא אמר: ברגע שהם פושעים, חדלו להיות דתיים. זהו סופיזם!

את עיקר הנאום הקדשתי לתביעה להגייג בארץ חינוך חינוכים בכל האוניברסיטות — דבר הקיים מזמן בירדן ובמצרים.

שוק שחור כביר

רושא אחר לגמרי, שנדון באותו שבוע, היה הצעת חוק ממשלתית, שנועדה לבצע סעיף בהסכם הישראלי-אמריקאי לבניית שדות התעופה בנגב. לפי ההסכם, העובדים האמריקאיים לא ישלמו מס הכנסה בארץ, העובדים הזרים האחרים ישלמו מס מופחת, וכולם יקנו ככל העור לה על דעתם בחנויות מיוחדות, פטורות ממכס, שיוקמו עבורם.

הייתי ראשון הנואמים בוויכוח, והופתעתי להיווכח לאחר מכן שכל הנואמים שבאו אחרי הצטרפו לדבריי הביקורת שלי. הדבר לא הפריע, כמובן, לחברי הקואליציה להצביע בעד הצעת החוק. אחרי שדיברו נגדה, **אורי אבנרי:** ... ליבי מלא חששות לגבי החוק שלפנינו. הרי פה הולך לקום — מן הנמנע שלא יקום! — שוק שחור כביר בסחורות מובחרות!

... יהיו כאן אלפי זרים — מנהלים, עובדים, פקידים — שיהיו בישראל ושלמעשה לא יחיו בישראל. יעבדו בישראל, יקבלו, למעשה, משכורת מישראל, אבל יהיו פטורים ממס ישראל. יקבלו סחורות הפטורות ממס ישראל, אך ישמשו בכל השירותים של המדינה הישראלית. כל השירותים כולם — החל במיטרה וכלה בכבישים — מבלי לשלם את חלקם לאחד זקת השירותים האלה.

כל זה קורה כאשר אנחנו נמצאים בעיי דן של ממשלת הליכוד, ממשלה שקמה תחת הסיסמה של "זקיפות הקומה הלאומית". אני מזמין את הכנסת לחשוב לרגע מה קורה בעידן זה של זקיפות הקומה! **זלמן שובל:** בינתיים יש קצת הכי שנסו.

אורי אבנרי: אני מסכים. הכשנוסס חומר מאד לקומה הלאומית הזאת, שהיתה אמורה להזדקק.

אמנון רובינשטיין: יש משהו אחר, אבל אסור להשתמש בו, כי המילה לא פדלמנטרית.

אורי אבנרי: אנו נוכל רק לנחש. אחד הסמלים העליונים של ריבונות לארץ מית הוא שטר הכסף. על שטרי הכסף מתינוס דיוקנו של חוזה המדינה. אני מציע לכנסת לחשוב מה קרה לסמל הזה, למטבע הלאומית, בעידן הליכוד. והנה אנו מוותרים למעשה על נתח גדול נוסף של הריבונות הלאומית.

ברכה לדיין

רפתח הנאום הזה שלחתי איחור לים לשר החוק. באותו רגע הייתי האדם היחיד בכנסת שכבר ידע כי משה דיין לקה בסרטן. כי עליתי על הדוכן כמה שעות לפני הופעת גיליון העולם הזה, שהכיל את הסקופ העצוב הזה.

אורי אבנרי: מכיוון שהצעת החוק הזאת עוסקת ביחס החוק של המדינה, מן הראוי שאשלח מאן ברכה לדיין פוליטי ותיק שלי, שרי החוק משה דיין. הוא התיגבר על מחלות ופציעות רבות בחייו — וכולנו מאחלים לו שיתגבר במהרה גם על מחלתו הנוכחית.

אין זה נהוג לשלוח איחולים לאנשים אשר לקו במחלות. של מה בכך. לכן הבינו חברי הכנסת מן הדברים שמחלתו של דיין חמורה יותר מכפי שנמסר, עד לאותו רגע. בעיתונות הממוסדת.

אורי אבנרי

טקס בחירת

מלכת הים 1979

יתקיים

ב"היכל התרבות" ת"א
במוצאי-שבת 18.8.79, שעה 8.30 בערב

תוכנית אמנותית בינלאומית:

- ★ אפריק סימון ("ראמיה") — מצרפת
- ★ בטי מיסיגו — מקום שני באורוויזיון 79
- ★ מני פאר
- ★ שרי
- ★ להקת הג'אז "דומינו"
- ★ דליה אליעזרוב
- ★ משה נוי ו"הדולפינים"
- ★ תצוגות אופנה

מכירת כרטיסים מוקדמת: הפצה ראשית "הדרן", אבן גבירול 90 ת"א, טל. 248787, למוסדות טל. 248844, ובמשרדי "רוקוקו", "לאן", "קסטל" וביתר המשרדים בעיר. יפו: גוטווין. רמת גן: רכניץ. הנחות: לוועדי עובדים. לחיילים בקצין העיר תל-אביב.

יום שני 10.7
פגישה עם דוברי תנועת "דור מיידי" יום שני 17.7
פגישה עם חוגי "יהדות אדומה" (ציונות מזרחית - מפ"ם)

ערבי צעירים
במועדון 5
לחברות חדשה

רח' הס 5, תל-אביב, טל. 297263

התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב. המועדון פתוח משעה 8.30 בערב.